

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/860,**25. aprill 2023,****millega muudetakse ja parandatakse rakendusmäärust (EL) 2022/128 läbipaistvuse, liidu vahendite haldaja kinnituse, koordineeriva asutuse ja sertifitseerimisasutuse ning EAGFi ja EAFRDd käsitlevate teatavate sätete osas**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punkte b ja c, artikli 12 lõiget 4, artikli 53 lõiget 2, artikli 55 lõiget 7 ning artikleid 82, 92 ja 100,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2022/128 ⁽²⁾ on sätestatud määruse (EL) 2021/2116 rakenduseeskirjad seoses Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) toetuse saajaid käsitleva teabe avaldamisega (läbipaistvus).
- (2) Selleks et hõlbustada üldsuse juurdepääsu ja parandada juurdepääsu EAGFist ja EAFRDst toetuse saajaid käsitlevale avaldatud teabele, peaks liikmesriikide poolt nende veebisaitidel avaldatav teave olema kättesaadav ka vähemalt ühes komisjoni kolmest töökeelest.
- (3) Rakendusmääruse (EL) 2022/128 artiklis 44 on sätestatud, et liikmesriigid peavad koguma toetusesaajatelt nende kindlakstegemiseks, sealhulgas asjakohasel juhul kontserni kindlakstegemiseks vajalikku teavet. Tuleks selgitada, et liikmesriik peaks tagantjärele avaldama ainult ematettvõtja nime ja käibemaksu- või maksukohustuslasena registreerimise numbrit. Kõnealust artiklit tuleks seega vastavalt parandada.
- (4) Liikmesriikide halduskoormuse vähendamiseks tuleks selgitada, et kõigi maksete puhul, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ⁽³⁾ alusel kogu 2023. eelarveaasta jooksul makstud maksete puhul, tuleks EAGFist ja EAFRDst toetuse saajaid käsitleva teabe avaldamiseks alates 2024. aastast kasutada ühte ühtset vormi.
- (5) Rakendusmäärusega (EL) 2022/128 tunnistati komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 908/2014 ⁽⁴⁾ alates 1. jaanuarist 2023 kehtetuks. Siiski ei võetud arvesse, et teatavaid sätteid tuleb jätkuvalt kohaldada seoses Euroopa Parlamendi ja

⁽¹⁾ ELT L 435, 6.12.2021, lk 187.

⁽²⁾ Komisjoni 21. detsembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/128, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 rakenduseeskirjad seoses makse- ja muude asutustega, finantsjuhtimisega, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega, kontrollidega, tagatistega ja läbipaistvusega (ELT L 20, 31.1.2022, lk 131).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

⁽⁴⁾ Komisjoni 6. augusti 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 908/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses makse- ja muude asutustega, finantsjuhtimisega, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega, kontrollieeskirjadega, tagatistega ja läbipaistvusega (ELT L 255, 28.8.2014, lk 59).

nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽⁵⁾ kohaste toetuskavade eest kuni 2022. kalendriaastani (kaasa arvatud) kantud kulude ja tehtud maksetega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 228/2013, ⁽⁶⁾ (EL) nr 229/2013, ⁽⁷⁾ (EL) nr 1308/2013 ⁽⁸⁾ ja (EL) nr 1144/2014 ⁽⁹⁾ alusel kuni 31. detsembrini 2022 rakendatud meetmete suhtes, seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud pärast 31. detsembrist 2022 ja kuni kõnealuste toetuskavade lõpuni määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt rakendatud tegevuste eest, ning seoses maaelu arengu programmide rakendamisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1305/2013 ⁽¹⁰⁾. See tekitas õiguslünka.

- (6) Kuigi rakendusmääruse (EL) nr 908/2014 artikkel 59, mida kohaldatakse 2021., 2022. ja 2023. eelarveaasta eest tehtavate maksete suhtes, jääb kehtima, kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2022/128 VI peatükki, mis on seotud läbipaistvusega, üksnes alates 2024. eelarveaastast tehtud maksete suhtes. Sellest tulenevalt ei võetud rakendusmääruses (EL) 2022/128 piisavalt arvesse määruse (EL) 2021/2116 artikli 104 üleminekusähteid ja tekitati 2023. eelarveaastal õiguslünk.
- (7) Rakendusmääruste (EL) 2022/128 ja (EL) nr 908/2014 asjaomaste sätete kohaldamisala ja kohaldamise alguskuupäev tuleb parandada. Kuigi 31. maiks 2023 avaldatava teabega seotud sätted on jätkuvalt need, mis on esitatud määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 111 ja rakendusmääruse (EL) nr 908/2014 artiklis 57, kohaldatakse uusi avaldamisnõudeid avaldamiskohustuste suhtes alates 31. maist 2024 ja seega 2023. eelarveaasta suhtes.
- (8) Selleks et suurendada toetusesaajatele edastatava teabega seotud õiguselgust, tuleb rakendusmääruse (EL) 2022/128 artiklit 61 parandada.
- (9) Samuti tuleks selgitada, et liikmesriigid peaksid avaldama ka teabe maksete kohta uute meetmete või sekkumisviiside eest, mis võivad olla võimalikud põllumajanduspoliitika valdkonna tulevaste õigusaktide alusel, isegi kui meede või sekkumisviis ei ole veel lisatud rakendusmääruse (EL) 2022/128 IX lisas esitatud loetellu.
- (10) Selleks et võtta arvesse vajadust kohaldada jätkuvalt teatavaid sätteid, mis on seotud määruse (EL) nr 1306/2013 kohaste toetuskavade raames kantud kulude ja tehtud maksetega, hõlbustada teabe edastamist liikmesriikide ja komisjoni vahel ning tagada sidusus üleminekul kehtivale õigusraamistikule, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023, peaksid liikmesriigid esitama ainult ühe liidu vahendite haldaja kinnituse, mis hõlmab määruse (EL) 2021/2116 ja määruse (EL) nr 1306/2013 kohaseid kulusid. Seepärast tuleb rakendusmääruse (EL) 2022/128 I lisa parandada.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepiirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1144/2014 siseturul ja kolmandates riikides võetavate põllumajandustoodete teavitus- ja müügi edenduse meetmete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3/2008 (ELT L 317, 4.11.2014, lk 56).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

- (11) Rakendusmääruse (EL) 2022/128 VIII ja IX lisas tuleks teha teatavad parandused, et tagada kogu õigusakti ühtne sõnastus.
- (12) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) 2022/128 vastavalt muuta ja parandada.
- (13) Kuna käesoleva määrusega nähakse ette alates 1. jaanuarist 2023 kohaldatava rakendusmääruse (EL) 2022/128 parandused, tuleks parandusi kohaldada tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2023.
- (14) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusfondide komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2022/128 artikli 58 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ja ühes kolmest komisjoni töökeelest.“

Artikkel 2

Rakendusmäärust (EL) 2022/128 parandatakse järgmiselt.

1) Artikli 44 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud kontsernide kindlakstegemist võimaldava teabe avaldab liikmesriik tagantjärele kooskõlas määruse (EL) 2021/2116 artikliga 98.“

2) Artikli 58 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EL) 2021/2116 artiklis 98 osutatud teave, mis on seotud määruse (EL) 2021/1060 artikli 49 lõike 3 esimese lõigu punktidega a, b, d ja f–l, ning määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 111 osutatud teave määruse (EL) 2021/2116 artikli 104 lõike 1 teise lõigu punkti a alapunktides i–iv osutatud meetmete kohta avaldatakse masinloetavas avatud vormingus, nagu CSV või XLXS, ning see sisaldab käesoleva määruse VIII lisas täpsustatud teavet, sealhulgas tegevuse ja meetmete koodi, nagu on kirjeldatud käesoleva määruse IX lisas.“

3) Artikkel 61 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 61

Teave toetusesaajale

Määruse (EL) 2021/2116 artiklis 99 osutatud teave toetusesaajatele esitatakse EAGFilt või EAFRD-lt toetuse saamise taotlusvormides või andmete kogumise ajal.“

4) Artikli 64 teise lõigu punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuse rakendusmääruse artiklit 2, artikli 3 lõike 1 esimest lõiku, artikli 3 lõiget 2, artikli 4 lõike 1 punkti b, artiklit 5, artiklit 6, artiklit 7, artikleid 21–25, artiklit 27, artiklit 28, artiklit 29, artikli 30 lõike 1 punkte a, b ja c, artikli 30 lõikeid 2, 3 ja 4, artikleid 31–40 ja artikleid 42–47 kohaldatakse jätkuvalt:

- i) seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud määruse (EL) nr 1307/2013 kohaste toetuskavade puhul seoses 2022. kalendriaasta ja varasemate aastatega;

- ii) määruste (EL) nr 228/2013, (EL) nr 229/2013, (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 1144/2014 alusel kuni 31. detsembrini 2022 rakendatud meetmete puhul;
 - iii) määruse (EL) 2021/2117 artikli 5 lõike 6 esimese lõigu punktis c ja artikli 5 lõikes 7 osutatud toetuskavade puhul seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud pärast 31. detsembrit 2022 ja kuni kõnealuste toetuskavade lõpuni määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt rakendatud tegevuste eest; ning
 - iv) EAFRD puhul seoses toetusesaajatel tekkinud kuludega ja makseasutuste tehtud maksetega määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste maaelu arengu programmide rakendamise raames;
- b) kõnealuse rakendusmääruse artikleid 57 ja 59 kohaldatakse jätkuvalt kõigi maksete suhtes, mis on tehtud määruse (EL) nr 1306/2013 alusel kõigi eelarveaastate eest kuni 2022. aastani (kaasa arvatud);“.
- 5) Artikli 65 kolmanda lõigu punkt c asendatakse järgmisega:
„c) artiklit 60 kohaldatakse alates 2023. eelarveaastast.“
- 6) I, VIII ja IX lisa asendatakse käesoleva määruse lisa tekstiga.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 2 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. aprill 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

Lisa

„LISA

Artiklis 4 osutatud liidu vahendite haldaja kinnitus – makseasutus

Mina, ..., .. makseasutuse direktor, esitan nimetatud makseasutuse raamatupidamisarvestuse põllumajandusliku eelarveaasta 16.10.xx kuni 15.10.xx+1 kohta.

Tuginedes oma hinnangule ja enda käsutuses olevale teabele, muu hulgas sisekontrollitalituse töö tulemustele, kinnitan järgmist:

- esitatud aruanded annavad minule teada olevalt tõese, täieliku ja täpse ülevaate eespool osutatud põllumajandusliku eelarveaasta kuludest ja tuludest. Aruannetes on kajastatud eelkõige kõik mulle teada olevad võlad, ettemaksud, tagatised ja varud ning kõik seoses EAGFi ja EAFRDga sissenõutud summad on nõuetekohaselt kantud asjaomaste fondide arvele;
- olen kehtestanud süsteemi, mis annab piisava kindluse, et:
 - i) maksed on seaduslikud ja korrektsed seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud määruse (EL) nr 1307/2013 kohaste toetuskavade puhul seoses 2022. kalendriaasta ja varasemate aastatega, määruste (EL) nr 228/2013, (EL) nr 229/2013, (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 1144/2014 alusel kuni 31. detsembrini 2022 rakendatud meetmete puhul; määruse (EL) 2021/2117 artikli 5 lõike 6 esimese lõigu punktis c ja artikli 5 lõikes 7 osutatud toetuskavade puhul seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud pärast 31. detsembrist 2022 ja kuni kõnealuste toetuskavade lõpuni määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt rakendatud tegevuste eest; ning EAFRD puhul seoses toetusesaajatel tekkinud kuludega ja makseasutuste tehtud maksetega määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste maaelu arengu programmide rakendamise raames;
 - ii) määruse (EL) 2021/2116 artikli 9 lõike 3 esimese lõigu punkti d alapunktis ii osutatud juhtimissüsteemid toimivad korralikult ja tagavad, et kulud on tehtud kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 37;
 - iii) aruandlussüsteem ja määruses (EL) 2021/2115 osutatud sekkumisviisidega seotud näitajaid käsitlevad andmed on kvaliteetsed ja usaldusväärsed ning kulud vastavad aruandes esitatud konkreetsele väljundile ja need on kantud kooskõlas kohaldatavate juhtimissüsteemidega.

Aruannetesse kantud kulusid on kasutatud ettenähtud otstarbel, nagu on kindlaks määratud määruses (EL) 2021/2116.

Lisaks kinnitan, et määruse (EL) 2021/2116 artikli 59 alusel on kehtestatud tõhusad ja proportsionaalsed pettusevastased meetmed, mille puhul võetakse arvesse väljaselgitatud riske.

Selle kinnitusega seoses tuleb siiski arvestada järgmisi reservatsioone:

Kinnitan, et minule teada olevalt ei ole jäänud avaldamata ühtegi asjaolu, mis võiks liidu finantshuvi kahjustada.

Allkiri

LÄBIPAISTVUSE TAGAMISEKS VAJALIK TEAVE VASTAVALT ARTIKLILE 58

Toetusesaaja/ õigussubjekti/ ühenduse nimi	Toetuse- saaja perekonna- nimi	Kontserni kuulumise korral emaettevõtja nimi ja käibemaksu- või maksukohus- tuslasena registreeri- mise number	Omava- litsus	Meetme/ sekkumis- viisi/ sektori kood vastavalt IX lisale	Eriees- märk ⁽¹⁾	Algus- kuu- päev ⁽²⁾	Lõpp- kuu- päev ⁽³⁾	Summa tegevuste kaupa EAGFi raames	EAGFi kogu- summa asjaoma- sele toetusesaa- jale	Summa tegevuste kaupa EAFRD raames	EAFRD kogu- summa asjaoma- sele toetusesaa- jale	Kaasrahas- tatud summa tegevuste kaupa	Asjaomase toetuse- saaja puhul kaasrahas- tatud kogu- summa	EAFRD ja kaasrahas- tatud summad kokku	Eli summa ja asjaomase toetusesaaja puhul kaasrahasta- tud summa kokku
									50		70		40	110	160
				Kood A				20							
				Kood B						40		25			
				Kood C				30							
				Kood D						30		15			

⁽¹⁾ Tegevuse erieesmärk peab vastama ühele või mitmele eesmärgile, mis on sätestatud asjaomast tegevust reguleerivates liidu õigusaktides, nagu on kirjeldatud IX lisas. Eelkõige peab määruse (EL) 2021/2115 kohase tegevuse erieesmärk (erieesmärgid) vastama kõnealuse määruse artiklis 6 sätestatud erieesmärkidele ja olema kooskõlas liikmesriigi ÜPP kavaga. Lisaks peab määruste (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1307/2013 ja (EL) nr 1308/2013 kohase tegevuse erieesmärk (erieesmärgid) vastama määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 110 lõikes 2 sätestatud eesmärkidele (täiendavaid suuniseid on liikmesriikidele antud perioodi 2014–2020 ühise põllumajanduspoliitika seire- ja hindamisraamistiku tehnilises käsiraamatus).

⁽²⁾ Otsetoetustega sekkumise viiside, maaelu arengusse sekkumise viiside (mis on seotud looduslikust või muust piirkondlikust eripärasest tingitud piirangute ning teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevate piirkondlike ebasoodsate teguritega) ning määruste (EL) nr 228/2013 ja (EL) nr 229/2013 kohaste meetmete alguskuupäeva käsitlev teave ei ole asjakohane, sest need meetmed ja sekkumisviisid on iga-aastased.

⁽³⁾ Otsetoetustega sekkumise viiside, maaelu arengusse sekkumise viiside (mis on seotud looduslikust või muust piirkondlikust eripärasest tingitud piirangute ning teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevate piirkondlike ebasoodsate teguritega) ning määruste (EL) nr 228/2013 ja (EL) nr 229/2013 kohaste meetmete lõppkuupäeva käsitlev teave ei ole asjakohane, sest need meetmed ja sekkumisviisid on iga-aastased. Järgmise teabe avaldamisel:

a) kulud, mis on tekkinud, ja maksed, mis on tehtud määruse (EL) nr 1307/2013 kohaste toetuskavade puhul seoses 2022. kalendriaasta ja varasemate aastatega;

b) määruste (EL) nr 228/2013, (EL) nr 229/2013 (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 1144/2014 kohaselt kuni 31. detsembrini 2022 rakendatud meetmete puhul;

c) määruse (EL) 2021/2115 artikli 5 lõike 6 esimese lõigu punktis c ja artikli 5 lõikes 7 osutatud toetuskavade puhul seoses kuludega, mis on kantud, ja maksetega, mis on tehtud pärast 31. detsembrist 2022 ja kuni kõnealuste toetuskavade lõpuni määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt rakendatud tegevuste eest; ning

d) makseasutuste tehtud maksed määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste maaelu arengu programmide rakendamise raames;

avaldatakse selles tabelis üksnes määruse (EL) nr 1306/2013 artikliga 111 ettenähtud teave, ülejäänud veerud jäetakse tühjaks või neisse lisatakse märke „ei kohaldata“.

IX LISA

Artiklis 58 osutatud meede/sekkumisviisi/sektor ⁽¹⁾

Meetme/sekkumisviisi/ sektori kood	Meetme/sekkumisviisi/sektori nimetus	Meetme/sekkumisviisi/sektori eesmärk
	Tegevused otsetoetustega sekkumise viiside vormis, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2021/2115 artikliga 16	
	1. Tootmiskohustusega sidumata sissetulekutoetus	
I.1	Baassissetuleku toetus kestlikkuse tagamiseks	Baassissetuleku toetus on tootmiskohustusega sidumata pindalatoetus. Eesmärk on toetada põllumajandusettevõtete elujulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet kogu liidus, et parandada toiduga kindlustatust.
I.2	Täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks	Täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks on tootmiskohustusega sidumata pindalatoetus. Eesmärk on parandada otsetoetuste jaotamist, jaotades toetuse ümber suurematelt põllumajandusettevõtetelt väiksematele või keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele.
I.3	Täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele	Täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele on tootmiskohustusega sidumata toetus, mis võimaldab anda suuremat sissetulekutoetust noortele põllumajandustootjatele, kes alustavad esimest korda tegevust. Eesmärk on ajakohastada põllumajandussektorit, muutes selle noorte jaoks atraktiivseks ja soodustades nende ettevõtluse arengut.
I.4	Kliima- ja keskkonnakavad	Ökokavad on tootmiskohustusega sidumata toetus. Eesmärk on suunata sissetulekutoetus selliste põllumajandustavade kasutamisele, mis on kasulikud keskkonnale, kliimale ja loomade heaolule.
I.5	Väikepõllumajandustootjate toetus (artikkel 28)	Väikepõllumajandustootjate toetus on tootmiskohustusega sidumata toetus ja see asendab kõik muud asjaomastele toetusesaajatele mõeldud otsetoetused. Väikepõllumajandustootjate toetuse eesmärk on edendada toetuse tasakaalustatumat jaotamist ja vähendada nii väikeste toetussummade saajate kui ka korraldusasutuste halduskoormust.

	2. Tootmiskohustusega seotud otsetoetused	
I.6	Tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetus	Tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetus hõlmab hektari või looma kohta makstavat toetust, mis on seotud konkreetse toodanguga. Eesmärk on parandada konkurentsivõimet, kestlikkust ja/või kvaliteeti teatavates sektorites ja teatavate toodete puhul, mis on eriti olulised sotsiaalsel, majanduslikel või keskkonnaga seotud põhjustel ja millega seoses esineb teatavaid raskusi.
I.7	Puuvilla eritoetus	Puuvilla eritoetus on tootmiskohustusega seotud toetus, mida antakse toetusõigusliku puuvillakasvatuse hektari kohta. See on kohustuslik kava puuvillatootjatest liikmesriikidele, et toetada puuvillatootmist piirkondades, kus see on oluline põllumajandusliku tootmise jaoks.
	Määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas sätestatud meetmed	
II.1	Põhitoetuskava (III jaotise 1. peatüki 1., 2., 3. ja 5. jagu)	Põhitoetuskava hõlmab tootmiskohustusega sidumata pindalatoetust, mida rakendatakse põllumajandustootjatele antud toetusõiguste alusel. Eesmärk on toetada põllumajandustootjate sissetulekut, mis on keskmiselt oluliselt väiksem kui keskmine sissetulek ülejäänud majanduses.
II.2	Ühtse pindalatoetuse kava (artikkel 36)	Ühtse pindalatoetuse kava hõlmab tootmiskohustusega sidumata pindalatoetust, mida antakse iga toetusõigusliku hektari eest, mille põllumajandustootja on deklareerinud. Eesmärk on toetada põllumajandustootjate sissetulekut, mis on keskmiselt oluliselt väiksem kui keskmine sissetulek ülejäänud majanduses.
II.3	Ümberjaotav toetus (III jaotise 2. peatükk)	Ümberjaotav toetus on tootmiskohustusega sidumata pindalatoetus. Eesmärk on toetada väiksemaid põllumajandusettevõtteid, andes neile nende põhitoetuse raames deklareeritud esimeste hektarite eest lisatoetust.
II.4	Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (III jaotise 3. peatükk)	Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus on tootmiskohustusega sidumata pindalatoetus hektari kohta. Eesmärk on järgida kolme järgmist põllumajandustava, mis säästavad kliimat ja keskkonda: põllumajanduskultuuride mitmekesistamine, püsirohumaa säilitamine ja põllumajandusmaal ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala olemasolu.

II.5	Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus (III jaotise 4. peatükk)	Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus on tootmiskohustusega sidumata pindalatoetus, mida antakse põllumajandustootjatele lisaks põhitoetusele. Eesmärk on toetada põllumajandustootjaid, kes asuvad looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel.
II.6	Noorte põllumajandustootjate toetus (III jaotise 5. peatükk)	Noorte põllumajandustootjate toetus on tootmiskohustusega sidumata toetus, mis võimaldab anda suuremat sissetulekutoetust noortele põllumajandustootjatele, kes alustavad esimest korda tegevust. Eesmärk on edendada põllumajandussektoris selliste uute majandustegevuste loomist ja arendamist, mis on olulised liidu põllumajandussektori konkurentsivõime jaoks.
II.7	Vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus (IV jaotise 1. peatükk)	Vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus hõlmab hektari või looma kohta makstavat toetust, mis on seotud konkreetse toodanguga. Eesmärk on parandada nende sektorite konkurentsivõimet ja kestlikkust, mis on eriti olulised majanduslikel, sotsiaalsetel või keskkonnaga seotud põhjustel ja millega seoses esineb teatavaid raskusi.
II.8	Puuvilla eritoetus (IV jaotise 2. peatükk)	Puuvilla eritoetus on tootmiskohustusega seotud toetus, mida antakse toetusõigusliku puuvillakasvatuse hektari kohta. See on kohustuslik kava puuvillatootjatest liikmesriikidele, et toetada puuvillatootmist piirkondades, kus see on oluline põllumajandusliku tootmise jaoks.
II.9	Väikepõllumajandustootjate kava (V jaotis)	Väikepõllumajandustootjate kava on tootmiskohustusega sidumata ja see asendab kõik muud asjaomastele toetusesaajatele mõeldud otsetoetused. Eesmärk on edendada toetuse tasakaalustatumat jaotamist ja vähendada nii väikeste toetussummade saajate kui ka korraldusasutuste halduskoormust.
II.10	Nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 ⁽²⁾ I lisas sätestatud meetmed	Nende otsetoetuste eesmärk on siduda toetus lahti põllukultuuride ja kariloomade tootmisest, et suurendada põllumajandustootjate sissetulekutoetust.

	Tegevused sektoritesse sekkumise vormis, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2021/2115 artikliga 42	
III.1	Puu- ja köögiviljasektoris (artiklid 49–53)	Eesmärk on toetada puu- ja köögiviljasektoris tarnimise koondamist ning sektori konkurentsivõimet ja kestlikkust. Seda tehakse määruse (EL) nr 1308/2013 alusel tunnustatud tootjaorganisatsioonide või nende liitude kaudu, kes viivad ellu rakenduskavasid kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115. Toetusesaajad on tootjaorganisatsioonid ja nende liidud. Kavade kestus on 3–7 aastat ja neid hallatakse põllumajandusliku eelarveaasta alusel. Liikmesriigid peavad iga kava heaks kiitma.
III.2	Mesindustoodete sektoris (artiklid 54, 55 ja 56)	Eesmärk on toetada mesinikke ning mesindustoodete kvaliteeti ja turgu.
III.3	Veinisektoris (artiklid 57–60)	Eesmärk on toetada veinisektori konkurentsivõimet ja kestlikkust. Kavade viivad ellu liikmesriigid riiklikul tasandil osana oma strateegiakavast ja neid hallatakse põllumajandusliku eelarveaasta alusel. Toetusesaajad on viinamarjakasvatajad, samuti veinivalmistajad ja -kauplejad või nende liidud/organisatsioonid. Liikmesriikide poolt heakskiidetavad tegevused võivad olla aastased või mitmeaastased.
III.4	Humalasektoris (artiklid 61 ja 62)	Eesmärk on toetada humalasektoris tarnimise koondamist ning sektori konkurentsivõimet ja kestlikkust. Seda tehakse määruse (EL) nr 1308/2013 alusel tunnustatud tootjaorganisatsioonide või nende liitude kaudu, kes viivad ellu rakenduskavasid kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115. Toetusesaajad on tootjaorganisatsioonid või nende liidud. Kavade kestus on 3–7 aastat ja neid hallatakse põllumajandusliku eelarveaasta alusel. Liikmesriigid peavad iga kava heaks kiitma.
III.5	Oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris (artiklid 63, 64 ja 65)	Eesmärk on toetada oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris tarnimise koondamist ning sektori konkurentsivõimet ja kestlikkust. Seda tehakse määruse (EL) nr 1308/2013 alusel tunnustatud tootjaorganisatsioonide ja nende liitude kaudu, kes viivad ellu rakenduskavasid kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115. Toetusesaajad on tootjaorganisatsioonid või nende liidud. Kavade kestus on 3–7 aastat ja neid hallatakse põllumajandusliku eelarveaasta alusel. Liikmesriigid peavad iga kava heaks kiitma.

III.6	Muudes sektorites, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktides a–h, k, m, o–t ja w, ning sektorites, mis hõlmavad määruse (EL) 2021/2115 XIII lisas loetletud tooteid (artiklid 66, 67 ja 68)	Seda tehakse määruse (EL) nr 1308/2013 alusel tunnustatud tootjaorganisatsioonide, nende liitude ja liikmesriigi poolt ajutiselt heaks kiidetud tootjarühmade kaudu, kes viivad ellu rakenduskavasid kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115. Toetusesaajad on tootjaorganisatsioonid, nende liidud või tootjarühmad. Kavade kestus on 3–7 aastat ja neid hallatakse põllumajandusliku eelarveaasta alusel. Liikmesriigid peavad iga kava heaks kiitma.
	Määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud meetmed	
IV.1	Riiklik sekkumine (I peatüki 2. jagu)	Kui teatava põllumajandustoote turuhind langeb allapoole eelnevalt kindlaksmääratud taset, võivad liikmesriigi ametiasutused turu stabiliseerimiseks sekkuda ja osta kokku ülemäärased varud, mille võib seejärel kuni turuhinna tõusmiseni ladustada. Avaldada tuleb nende üksuste nimed, keda toetatakse, ehk teisisõnu üksused, kellelt tooted ostetakse.
IV.2	Eraladustamistoetus (I peatüki 3. jagu)	Eesmärk on ajutiselt toetada teatavate toodete tootjaid seoses eraladustamiskuludega.
IV.3	ELi koolikava, koolipuuvilja ja -piima kava (II peatüki 1. jagu)	Eesmärk on toetada eel-, põhi- ja keskkoolides õppivatele lastele põllumajandustoodete jagamist, et suurendada laste puu- ja köögivilja ning piimatarbimist ning parandada nende toitumisharjumusi.
IV.4	Erakorralised meetmed (I peatüki 1., 2. ja 3. jagu)	Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 219 lõike 1, artikli 220 lõike 1 ning artikli 221 lõigete 1 ja 2 kohaste erakorraliste meetmete eesmärk on toetada kooskõlas määruse (EL) 2021/2116 artikli 5 lõike 2 punktiga a põllumajandusturgusid.

IV.5	Toetus puu- ja köögiviljasektoris (II peatüki 3. jagu)	Puu- ja köögiviljakasvatajaid kutsutakse üles liituma tootjaorganisatsioonidega. Need organisatsioonid saavad toetust, et viia ellu riiklikul strateegial põhinevaid rakenduskavu. Toetuse eesmärk on ka leevendada kriiside põhjustatud sissetulekukõikumist. Toetust antakse rakenduskavade raames järgmistele kriisiennetamise/-ohjamise meetmetele: toodete turult kõrvaldamine, saagi toorelt koristamine/koristamata jätmine, müügiesenduse- ja kommunikatsioonivahendid, koolitus, saagikindlustus, abi ühisfondide moodustamise jaoks pangalaenu saamiseks ja halduskulude katmiseks (põllumajandustootjate omanduses olevad stabiliseerimisfondid).
IV.6	Toetus veinisektoris (II peatüki 4. jagu)	Turu tasakaalu tagamiseks ja liidu veinide konkurentsivõime suurendamiseks antakse mitmesuguseid järgmisi toetusi: toetus veini müügiesenduseks kolmandate riikide turgudel ja teabe jagamiseks vastutustundliku veinitarbimise ning liidu kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste süsteemi kohta; viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise kulude kaasrahastamine, toetus investeerimiseks veinikeldritesse ja turustamisrajatistesse, samuti innovatsiooni; toetus saagi toorelt koristamisele, ühisfondidele, saagikindlustusele ja kõrvalsaaduste destilleerimisele.
IV.7	Toetus oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris (II peatüki 2. jagu)	Toetus, mida antakse tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude või tootmisharudevaheliste organisatsioonide koostatud kolmeaastastele tööprogrammidele ühes või mitmes järgmises valdkonnas: oliiviõli ja lauaoliivide sektori turu järelevalve ja haldamine; oliivikasvatuse keskkonnamõju parandamine; oliivikasvatuse konkurentsivõime suurendamine kaasajastamise abil; oliiviõli ja lauaoliivide tootmise kvaliteedi parandamine; oliiviõli ja lauaoliivide kvaliteedi jälgitavus, sertifitseerimine ja kaitsmine; teabe levitamine tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude või tootmisharudevaheliste organisatsioonide poolt oliiviõli ja lauaoliivide kvaliteedi parandamiseks võetud meetmete kohta.

IV.8	Toetus mesindussektoris (II peatüki 5. jagu)	Eesmärk on toetada sektorit mesindusprogrammide kaudu, et tõhustada mesindustoodete tootmist ja turustamist.
IV.9	Toetus humalasektoris (II peatüki 6. jagu)	Toetus, mida antakse humalasektori tootjaorganisatsioonidele.
	Tegevused maaelu arengusse sekkumise viiside vormis, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2021/2115 artikliga 69	
V.1	Keskkonna- ja kliimakoostused ning muud majandamiskohustused	Antava toetuse eesmärk on hüvitada põllumajandustootjatele, metsamaa valdajatele ja teistele maa majandajatele lisakulud ja saamata jäänud tulu, mis on seotud vabatahtlikult võetud keskkonna-, kliima- ja muude majandamiskohustustega, mis on kohustuslikest nõuetest ulatuslikumad ja mis aitavad saavutada ÜPP erieesmärke, eelkõige keskkonna, kliima ja loomade heaolu valdkonnas.
V.2	Looduslikud ja muud piirkondlikust eripärast tulenevad piirangud	Antava toetuse eesmärk on hüvitada põllumajandustootjatele täielikult või osaliselt lisakulud ja saamata jäänud tulu, mis on seotud asjaomase piirkonna looduslikust või muust piirkondlikust eripärast tulenevate piirangutega (näiteks mägipiirkonnad).
V.3	Teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevad piirkondlikud ebasoodsad tegurid	Antava toetuse eesmärk on hüvitada põllumajandustootjatele, metsamaa valdajatele ja teistele maa majandajatele täielikult või osaliselt lisakulud ja saamata jäänud tulu, mis on seotud asjaomase piirkonna teatavate ebasoodsate teguritega, mis tulenevad Natura 2000 direktiivide (nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ ⁽⁴⁾) või põllumajandusmaa puhul veepoliitika raamdirektiivi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ ⁽⁵⁾) rakendamisest.
V.4	Investeeringud, sealhulgas investeeringud niisutusse	Antava toetuse eesmärk on toetada materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, sealhulgas niisutusse tehtavaid investeeringuid, mis aitavad saavutada ühte või mitut ÜPP erieesmärki.

V.5	Noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetus ja maapiirkondades ettevõtlusega alustamise toetus	Antava toetuse eesmärk on toetada noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate tegevuse alustamist ning teatavatel tingimustel ka maapiirkondades ettevõtlusega alustamist, et aidata saavutada ühte või mitut ÜPP erieesmärki.
V.6	Riskijuhtimisvahendid	Antava toetuse eesmärk on edendada riskijuhtimisvahendeid, mis aitavad põllumajandustootjatel juhtida oma põllumajandusliku tegevusega seotud tootmis- ja sissetulekuriske, mille üle neil puudub kontroll.
V.7	Koostöö	Antava toetuse eesmärk on toetada koostööd, et aidata saavutada ühte või mitut ÜPP erieesmärki. See hõlmab koostöö toetamist, et: a) valmistada ette ja rakendada põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma tegevusi; b) valmistada ette ja rakendada programmi LEADER; c) edendada ja toetada liidu ja riiklikke tunnustatud kvaliteedikavasid ja nende kasutamist põllumajandustootjate poolt; d) toetada tootjarühmi, tootjaorganisatsioone või tootmisharudevahelisi organisatsioone; e) valmistada ette ja rakendada arukate külade strateegiaid; f) toetada muid koostöövorme.
V.8	Teadmiste vahetamine ja teabe levitamine	Antava toetuse eesmärk on toetada teadmiste vahetamise ja teabevahetuse meetmeid, mis aitavad saavutada ühte või mitut ÜPP erieesmärki, keskendudes konkreetselt looduse, keskkonna ja kliima kaitsele, sealhulgas keskkonnahariduse ja -teadlikkuse suurendamise meetmetele ning maapiirkondade ettevõtete ja kogukondade arengule. Need võivad hõlmata meetmeid, millega edendatakse innovatsiooni, koolitust ja nõustamist, samuti teadmiste ja teabe vahetamist ja levitamist.

	Määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I peatükis sätestatud meetmed	
VI.1	Teadmussiire ja teavitus (artikkel 14)	Meede hõlmab koolitust ja muud liiki tegevusi, nagu õpikojad, juhendamine, esitlus- ja teavitustegevus ning põllu- ja metsamajandusettevõtete lühiajalised vahetus- ja külastuskavad. Eesmärk on suurendada põllumajandus-, toiduainetööstus- ja metsandussektoris hõivatud inimeste, maa majandajate ning maapiirkondades tegutsevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) inimpotentsiaali.
VI.2	Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused (artikkel 15)	Meetme eesmärk on nõustamisteenuste rakendamise ning põllumajandusettevõtte nõustamis-, juhtimis- ja asendusteenuste kasutuselevõtu kaudu tõhustada põllu- ja metsamajandusettevõtete ning maapiirkondades tegutsevate VKEde säästvat majandamist ning nende majandus- ja keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkust. Meetmega edendatakse ka nõustajate koolitamist.
VI.3	Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad (artikkel 16)	Meetme eesmärk on toetada kõiki uusi osalejaid, kes liituvad ELi, riiklike ja vabatahtlike kvaliteedikavadega. Toetusega võib katta ka kulud, mis tulenevad teavitus- ja müügiedendustegevusest, millega suurendatakse tarbijate teadlikkust ELi ja riiklike kvaliteedikavadega hõlmatud toodetest ning nende spetsifikaatidest.
VI.4	Investeeringud materiaalsesse varasse (artikkel 17)	Meetme eesmärk on parandada põllumajanduslike majapidamiste ja maaettevõtete majandus- ja keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkust, tõhustada põllumajandustoodete turustamis- ja töötlemissektorit, luua põllumajanduse ja metsanduse arendamiseks vajalik taristu ning toetada keskkonnavalaste saavutamiseks vajalikke mittetasuvaid investeeringuid.
VI.5	Loodusõnnetuses kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine (artikkel 18)	Meetme eesmärk on parandada põllumajanduslike majapidamiste ja maaettevõtete majandus- ja keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkust, tõhustada põllumajandustoodete turustamis- ja töötlemissektorit, luua põllumajanduse ja metsanduse arendamiseks vajalik taristu ning toetada keskkonnavalaste saavutamiseks vajalikke mittetasuvaid investeeringuid.

VI.6	Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng (artikkel 19)	Meetme eesmärk on toetada selliste uute ja elujõuliste majandustegevuste loomist ja arendamist nagu noorte põllumajandustootjate juhitud uued põllumajanduslikud majapidamised, uued ettevõtted maapiirkondades või väikeste põllumajandusettevõtete arendamine. Toetust antakse ka uutele või olemasolevatele ettevõtjatele sellistesse mittepõllumajanduslikesse tegevustesse investeerimiseks ja selliste mittepõllumajanduslike tegevuste arendamiseks, mis on olulised maapiirkondade arenguks ja konkurentsivõime tagamiseks, samuti antakse toetust kõigile oma tegevust mitmekesistavatele põllumajandustootjatele. Meetmega antakse toetust põllumajandustootjatele, kes vastavad väikepõllumajandustootjate kava kohaselt toetuse saamise tingimustele ja annavad oma põllumajandusliku majapidamise lõplikult üle teisele põllumajandustootjale.
VI.7	Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades (artikkel 20)	Meetme eesmärk on toetada sekkumisi, millega soodustatakse maapiirkondade majanduskasvu ning keskkonna ja sotsiaal-majanduslikku jätkusuutlikkust, eelkõige arendades kohalikku taristut (sh lairibauhendus, taastuenergia ja sotsiaalne taristu) ja kohalikke põhiteenuseid, samuti uuendades külasid ning viies ellu tegevusi, mille eesmärk on taastada kultuuri- ja looduspärand ja parandada selle kvaliteeti. Meetmega toetatakse ka tegevuste ümberpaigutamist ning rajatiste ümberehitamist, et parandada asula elukvaliteeti ja keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkust.
VI.8	Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse (artikkel 21; artiklid 22–26)	Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid metsamaa arendamisse, metsade kaitsmisse ning metsanduse, metsandustehnoloogiate ja metsasaadustega seotud innovatsiooni, et suurendada maapiirkondade majanduskasvu potentsiaali.
VI.9	Metsastamine ja metsaalade loomine (artikkel 22)	Selle alameetme eesmärk on toetada metsastamist ja metsaalade loomist nii põllumajandus- kui ka mittepõllumajandusmaal.
VI.10	Agrometsandussüsteemide rajamine, uuendamine ja taastamine (artikkel 23)	Selle alameetme eesmärk on toetada selliste agrometsandussüsteemide ja -tavade loomist, mille puhul mitmeaastased metsakultuurid integreeritakse sihipäraselt põllukultuuride ja/või loomadega samal maakasutusüksusel.

VI.11	Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine (artikkel 24)	Selle alameetme eesmärk on toetada metsapõlengutest ja muudest loodusõnnetustest, nagu kahjurite levikust ja haiguspuhangutest ning kliimamuutustega seotud ohtudest tingitud metsakahjustuste ennetamist ja kõrvaldamist (lageraie ja taasistutus).
VI.12	Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamise (artikkel 25)	Selle alameetme eesmärk on toetada tegevusi, millega suurendatakse metsade keskkonnaväärtust, parandatakse metsade kliimamuutustega kohanemise võimet ja kliimamuutuste leevendamise potentsiaali, osutatakse ökosüsteemi teenuseid ning suurendatakse metsade üldkasutusväärtust. Eesmärk on tagada metsade keskkonnaväärtuse kasv.
VI.13	Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse (artikkel 26)	Selle alameetme eesmärk on anda toetust investeeringuteks masinatesse ja/või seadmetesse, mis on seotud puude raie, langetamise, kasutuselevõtu ja töötlemisega enne tööstuslikku saagimist. Alameetme põhieesmärk on suurendada metsade majanduslikku väärtust.
VI.14	Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine (artikkel 27)	Meetme eesmärk on toetada tootjarühmade ja -organisatsioonide loomist, eelkõige algusaastatel, kui tekib lisakulusid, et tootjad saaksid ühiselt vastu astuda turuga seotud probleemidele ning parandada läbirääkimispositsiooni seoses tootmise ja turustamisega, sealhulgas kohalikel turgudel.
VI.15	Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede (artikkel 28)	Meetme eesmärk on julgustada maa majandajaid rakendama põllumajandustavasid, mis avaldavad positiivset mõju keskkonna-, maastiku- ja loodusvarade kaitsele ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele. See võib lisaks põllumajandustavade keskkonnahoidlikule täiustamisele hõlmata ka olemasolevate keskkonnahoidlike tavade säilitamist.
VI.16	Mahepõllumajandus (artikkel 29)	Meetme eesmärk on toetada mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele üleminekut ja/või nende jätkamist, julgustamaks põllumajandustootjaid sellistes kavades osalema, vastates niiviisi ühiskonna nõudlusele keskkonnahoidlike põllumajandustavade kasutamise järele.

VI.17	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused (artikkel 30)	Meetme eesmärk on maksta hüvitist toetusesaajatele, kes kannatavad eriti ebasoodsate tingimuste tõttu aladel, mille suhtes kohaldatakse kohustuslikke erinõudeid, mis tulenevad direktiivide 92/43/EMÜ, 2009/147/EÜ ja 2000/60/EÜ rakendamisest, võrreldes põllumajandustootjate ja metsamajandajate olukorraga sellistel muudel aladel, kus neid ebasoodsaid tingimusi ei esine.
VI.18	Toetused looduslikust või muust eripärasest tingitud piirangutega aladele (artikkel 31)	Meetme eesmärk on toetada toetusesaajaid, kes kannatavad eriliste piirangute tõttu, kuna asuvad mägialadel või muudel aladel, mida mõjutavad looduslikust või muust eripärasest tingitud piirangud.
VI.19	Loomade heaolu (artikkel 33)	Meetme eesmärk on anda toetust põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult viljelevad tegevusi, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust.
VI.20	Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse (artikkel 34)	Meetme eesmärk on vastata vajadusele edendada metsade ja metsamaa säästvat majandamist ja parendamist, sealhulgas elurikkuse, vee- ja mullaressursside säilitamist ja täiustamist, ning võidelda kliimamuutustega; samuti vastata vajadusele säilitada metsa geneetilisi ressursse, sealhulgas arendades eri metsaliike, mis kohanduksid kohalike eritingimustega.
VI.21	Koostöö (artikkel 35)	Meetme eesmärk on soodustada koostöövorme, millesse on kaasatud vähemalt kaks üksust ning milles arendatakse muu hulgas järgmist: katseprojektid; uued tooted, tavad, protsessid ja tehnoloogia põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris; turismiteenused; lühikesed tarneahelad ja kohalikud turud; keskkonna/kliimamuutustega seotud ühised projektid või tavad; projektid, mis teevad biomassi säästvalt kättesaadavaks; muud kui programmi LEADER alla kuuluvad kohaliku arengu strateegiad; metsamajandamiskavad; põllumajandustegevuse mitmekesistamine sotsiaalsete tegevuste kaudu.

VI.22	Riskijuhtimine (artikkel 36)	Meede kujutab endast uut riskijuhtimisvahendite kogumit, millega täiustatakse juba olemasolevaid, liikmesriikide otsetoetuste eelarvetest rahastatavaid võimalusi kindlustuslepingute ja ühisfondide toetamiseks, et aidata põllumajandustootjaid, kes seisavad silmitsi üha suuremate majanduslike ja keskkonnariskidega. Meetmega võetakse kasutusele ka sissetuleku stabiliseerimise vahend, et tagada hüvitus põllumajandustootjatele sissetuleku järsu vähenemise eest.
VI.22a	Erakorraline ajutine toetus põllumajandustootjatele ja VKEdele, keda COVID-19 kriis on eriti mõjutanud (artikkel 39b)	Meetme eesmärk on pakkuda põllumajandustootjatele ja VKEdele ajutist toetust COVID-19 kriisi tõttu.
VI.22b	Erakorraline ajutine toetus põllumajandustootjatele ja VKEdele, keda on eriti mõjutanud Venemaa sissetung Ukrainasse (artikkel 39c)	Meetme eesmärk on pakkuda põllumajandustootjatele ja VKEdele ajutist toetust tingituna Venemaa sissetungist Ukrainasse.
VI.23	Täiendavate riiklike otsetoetuste rahastamine Horvaatias (artikkel 40)	Meetme eesmärk on pakkuda Horvaatia põllumajandustootjatele, kes vastavad täiendavate riiklike otsetoetuste saamise tingimustele, EAFRDst lisatoetust.
VI.24	Toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule (LEADER) (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (6) artikkel 35)	Meetme eesmärk on säilitada programmi LEADER kohaliku tasandi integreeritud territoriaalse arengu vahendina, millega aidatakse otseselt kaasa maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule, mis on üks maaelu arengu poliitika üldeesmärke.
VI.25	Tehniline abi (artiklid 51–54)	Meetme eesmärk on võimaldada liikmesriikidel pakkuda tehnilist abi selliste meetmete toetamiseks, millega suurendatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimisega seotud haldussuutlikkust. Need meetmed võivad puudutada ettevalmistust, juhtimist, seiret, hindamist, teavet ja teabevahetust, võrgustike loomist, kaebuste lahendamist ning maaelu arengu kavade kontrollimist ja auditeerimist.

VII.1	Määruses (EL) nr 228/2013 sätestatud meetmed	POSEI meetmed on põllumajanduse erikavad, mille eesmärk on võtta arvesse äärepoolseimate piirkondade piiranguid, nagu on nõutud aluslepingu artiklis 349. See koosneb kahest põhielemendist: tarnimise erikord ja kohaliku tootmise toetamise meetmed. Tarnimise erikorra eesmärk on vähendada kõnealuste piirkondade kaugusest tingitud lisakulusid oluliste toodete tarnimisel (toetus liidust pärit toodetele ja kolmandatest riikidest pärit toodete vabastamine imporditollimaksudest); kohaliku tootmise toetamise meetmetega toetatakse kohaliku põllumajanduse arengut (otsetoetused ja turumeetmed). POSEI raames on võimalik rahastada ka taimetervise programme.
VIII.1	Määruses (EL) nr 229/2013 sätestatud meetmed	Egeuse mere väikesaarte kava sarnaneb POSEIga, kuid sellel ei ole aluslepingus sama õiguslikku alust ja seda rakendatakse väiksemas ulatuses kui POSEId. See hõlmab nii tarnimise erikorda (üksnes toetus liidust pärit toodetele) kui ka kohaliku põllumajandusliku tegevuse toetamise meetmeid, mis seisnevad lisatoetustes kindlaksmääratud kohalike toodete jaoks.
IX.1	Määruses (EL) nr 1144/2014 sätestatud teavitus- ja müügi edenduse meetmed	Määruses (EL) nr 1144/2014 esitatud teavitus- ja müügi edenduse meetmeid, mis on seotud põllumajandustoodete ja teatavate põllumajandustoodetel põhinevate toiduainetega ning mida võetakse siseturul või kolmandates riikides, võib määruses sätestatud tingimustel rahastada täielikult või osaliselt liidu eelarvest. Neid meetmeid võetakse teavitus- ja müügi edenduse programmide vormis.

⁽¹⁾ Ning täiendavad toetusmeetmed, mis võetakse vastu vastavalt aluslepingu artikli 39 lõikele 2 ja/või määrusele (EL) nr 1308/2013.

⁽²⁾ Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16).

⁽³⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).“